

Европейски съвет

Брюксел, 21 октомври 2022 г.
(OR. en)

EUCO 31/22

CO EUR 27
CONCL 6

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заседание на Европейския съвет (20 и 21 октомври 2022 г.) — Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

I. УКРАЙНА/РУСИЯ

Ескалиращата агресия на Русия

1. Европейският съвет обсъди ескалиращата агресивна война на Русия срещу Украйна, която излага на риск мира и сигурността в Европа и по света. Европейският съвет е решен да противодейства на дезинформацията, целяща да неутрализира колективните ни усилия за защита на суверенитета на Украйна и основания на правила международен ред. Той изтъква отново, че Русия носи цялата отговорност за настоящата енергийна и икономическа криза.
2. Европейският съвет осъжда по най-категоричен начин неотдавнашните неизбирателни руски ракетни нападения и нападения с дронове срещу цивилни граждани и срещу граждански обекти и инфраструктура в Киев и в цяла Украйна. Той също така осъжда действията на Русия в украинската Запорожка АЕЦ и подчертава подкрепата на Европейския съюз по отношение на усилията на Международната агенция за атомна енергия за поддържане на безопасността, сигурността и гаранциите на съоръжението.
3. Като припомня изявлението от 30 септември 2022 г. и в съответствие с Резолюцията на Общото събрание на ООН от 12 октомври 2022 г., Европейският съвет заявява отново, че недвусмислено осъжда и категорично отхвърля незаконното анексиране от Русия на Донецка, Луганска, Запорожка и Херсонска област в Украйна. Както в случая с Крим и Севастопол, Европейският съюз никога няма да признае това незаконно анексиране. Едностранните решения на Русия умишлено нарушават Устава на ООН и открито пренебрегват основания на правила международен ред. Русия няма легитимно основание за каквито и да било действия на територията на Украйна.
4. Европейският съвет заявява отново пълната си подкрепа за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна. В съответствие с Устава на ООН и международното право Украйна упражнява своето неотменимо право на самоотбрана срещу руската агресия. Тя има право да освободи всички окупирани територии в рамките на международно признатите си граници и да си възвърне пълния контрол над тях.

5. Европейският съвет настоява Русия незабавно, напълно и безусловно да изтегли всички свои военни сили от цялата територия на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници, както настоява Общото събрание на ООН, и Русия да прекрати всички хибридни атаки срещу Украйна.
6. Извършените военни престъпления срещу украински граждани, за които има все повече доказателства, и непрекъснатото разрушаване на гражданска инфраструктура са грубо нарушение на международното право. Европейският съюз изтъква отново твърдия си ангажимент да търси отговорност от Русия и от всички извършители и съучастници, както и категоричната си подкрепа за разследванията на прокурора на Международния наказателен съд. Европейският съвет признава усилията на Украйна да гарантира подвеждането под отговорност, включително за престъплението агресия срещу нея. Той приканва върховния представител и Комисията да проучат възможностите за гарантиране на пълно търсене на отговорност.
7. Европейският съюз допълнително засили своите ограничителни мерки срещу Русия и е готов да продължи да го прави. Европейският съвет изтъква, че е важно да се осигури ефективно прилагане, да се предотврати заобикалянето и неговото улесняване, и призовава всички държави да се присъединят към санкциите на ЕС. Усилията в това отношение следва да се увеличат. Европейският съвет обсъди как да бъде увеличен още повече колективният натиск върху Русия, за да прекрати агресивната си война.
8. Европейският съвет изтъква, че е важно ЕС да има единни практики относно издаването на визи на руските кандидати за виза и приветства актуализираните насоки на Европейската комисия.
9. Европейският съюз ще подкрепя Украйна толкова дълго, колкото е необходимо. Той ще продължи да предоставя мощна политическа, военна и финансова подкрепа на Украйна, включително за нуждите ѝ от ликвидност, и ще активизира хуманитарната реакция, по-специално за готовността за зимата. Решението за провеждане на военна мисия на ЕС за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна беше прието от Съвета, както и неотдавнашното решение за допълнително увеличаване на мерките за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в помощ на украинските въоръжени сили. Европейският съвет приветства работата на място на гражданската консултативна мисия на ЕС в Украйна.

10. Европейският съвет призовава за навременното предоставяне на оставащите 3 милиарда евро макрофинансова помощ за Украйна. Европейският съвет приканва Комисията да представи, а Съветът да работи върху по-структурно решение за предоставяне на помощ на Украйна. Пълният потенциал на Споразумението за асоцииране и на Задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия с Украйна следва да се използва за улесняване на достъпа на страната до единния пазар.
11. Европейският съюз е решен да подкрепи предоставянето на помощ, възстановяването и реконструкцията на Украйна заедно с международните партньори и финансови институции. С поглед към международната експертна конференция в Берлин на 25 октомври 2022 г. Европейският съвет обсъди управлението и финансирането на тези усилия, включително реформите. Освен това, като припомня заключенията си от 30—31 май 2022 г., Европейският съвет приканва Комисията да представи варианти в съответствие с правото на ЕС и международното право, насочени към използване на замразени активи в подкрепа на реконструкцията на Украйна.
12. Украйна заяви готовността си за справедлив мир, който следва да включва зачитане на териториалната ѝ цялост и суверенитет, защитени от Устава на ООН; запазване на способността на Украйна да се защитава в бъдеще; гарантиране на нейното възстановяване и реконструкция, включително като се проучат възможностите това да стане със средства от Русия; и търсене на отговорност за руските престъпления, извършени по време на войната.
13. Европейският съвет призовава властите на Беларус да престанат да способстват за руската агресивна война, като разрешават на руските въоръжени сили да използват беларуската територия и като предоставят подкрепа на руските военни сили. Беларуският режим трябва да се придържа изцяло към задълженията си съгласно международното право. Европейският съюз запазва готовност да предприеме бързи действия с допълнителни санкции срещу Беларус.
14. Европейският съвет също така категорично осъжда военната подкрепа за агресивната война на Русия, предоставяна от иранските власти, която трябва да бъде прекратена. Във връзка с това Европейският съвет приветства приетите на 20 октомври 2022 г. санкции на ЕС.

Продоволствена сигурност

15. Използвайки храните като оръжие във войната срещу Украйна, Русия носи цялата отговорност за предизвиканата от нея световна криза в областта на продоволствената сигурност. Агресивната война на Русия предизвика смущения в селскостопанското производство, веригите на доставки и търговията, поради които световните цени на храните и торовете достигнаха безпрецедентни равнища. Коридорите на солидарността между ЕС и Украйна позволиха износа на значителни количества украински култури, селскостопански продукти и торове за най-нуждаещите се държави. Европейският съюз ще продължи да подобрява ефикасността на всички коридори на солидарността. Европейският съвет подкрепя призива на генералния секретар на ООН за удължаване на настоящия срок на действие на Черноморската инициатива на ООН за зърното, който изтича през ноември. Санкциите на ЕС срещу Русия не забраняват износа на селскостопански и хранителни продукти между трети държави и Русия.

II. КРИТИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА

16. Европейският съвет категорично осъжда актовете на саботаж срещу критична инфраструктура като тези срещу газопроводите „Северен поток“. Европейският съюз ще посрещне всяко умишлено нарушаване на критичната инфраструктура или други хибридни действия с единен и решителен отговор. Европейският съвет призовава държавите членки да предприемат спешни и ефективни мерки и да си сътрудничат помежду си, с Комисията и с други заинтересовани участници с цел повишаване на устойчивостта на критичната инфраструктура. Следва бързо да се придвижи работата по предложението за препоръка на Съвета относно координиран подход на Съюза за укрепване на устойчивостта на критичната инфраструктура, включително ранното прилагане на преработената директива за мрежова и информационна сигурност (Директива за МИС 2) и Директивата относно устойчивостта на критичните субекти.

III. ЕНЕРГЕТИКА И ИКОНОМИКА

17. Предвид факта, че Русия използва енергията като оръжие във войната, Европейският съюз ще остане единен, за да защити своите граждани и предприятия и да предприеме спешно необходимите мерки.
18. Европейският съвет постигна съгласие, че в контекста на продължаващата криза е необходимо да се ускорят и активизират усилията за намаляване на търсенето, за гарантиране на сигурността на доставките, за избягване на режим на ограничения и за намаляване на цените на енергията за домакинствата и предприятията в целия Съюз, както и да се запази целостта на единния пазар.

Европейският съвет призовава Съвета и Комисията спешно да представят конкретни решения по следните допълнителни мерки, както и по предложенията на Комисията, след като направят оценка на тяхното въздействие, по-конкретно върху съществуващите договори, включително неповлияването на дългосрочните договори, и вземат предвид различните енергийни миксове и национални обстоятелства:

- а) доброволно съвместно закупуване на газ, с изключение на задължително обединяване на търсенето за обеми, равни на 15% от нуждите от попълване на запасите, съобразно с националните потребности, като се започне с допълване на газохранилищата, и ускоряване на преговорите с надеждни партньори за търсене на взаимноизгодни партньорства чрез извличане на ползи от колективната пазарна тежест на Съюза и пълноценно използване на енергийната платформа на ЕС, която е отворена и за Западните Балкани и трите асоциирани държави от Източното партньорство;
- б) нов допълнителен референтен показател до началото на 2023 г., който да отразява по-точно условията на пазара на газ;

- в) временен динамичен ценови коридор за сделките с природен газ с цел незабавно ограничаване на епизодични случаи на прекомерно високи цени на газа, като се отчитат гаранциите, посочени в член 23, параграф 2 от проекта за регламент на Съвета, предложен на 18 октомври 2022 г.;
- г) временна рамка на ЕС за ограничаване на цената на газа при производството на електроенергия, включително анализ на разходите и ползите, без да се променя подкрепянето по пределни разходи, като същевременно се предотвратява увеличаването на потреблението на газ, въздейства се на финансовите и разпределителните ефекти и на неговото отражение върху потоците извън границите на ЕС;
- д) подобряване на функционирането на енергийните пазари с цел повишаване на пазарната прозрачност, облекчаване на ликвидните затруднения и премахване на факторите, които засилват нестабилността на цените на газа, като същевременно се гарантира запазването на финансовата стабилност;
- е) ускоряване на опростяването на процедурите за издаване на разрешения с цел по-бързо разгръщане на възобновяемите енергийни източници и мрежи, включително чрез извънредни мерки на основание на член 122 от ДФЕС;
- ж) мерки за енергийна солидарност в случай на прекъсване на доставките на газ на национално и регионално равнище, както и на равнището на Съюза, при липса на двустранни споразумения за солидарност;
- з) по-големи усилия за пестене на енергия;

и) мобилизиране на съответните инструменти на национално равнище и на равнището на ЕС. Същевременно непосредственият приоритет е защитата на домакинствата и предприятията, по-специално на най-уязвимите в нашите общества. Запазването на конкурентоспособността на Съюза в световен мащаб също е от ключово значение. Следва да бъдат мобилизирани всички подходящи инструменти на национално равнище и на равнището на ЕС, като същевременно се запазва конкурентоспособността на Европа в световен мащаб и се поддържат еднаквите условия на конкуренция и целостта на единния пазар. Европейският съвет се ангажира с тясна координация на ответните мерки на политиката. Той изтъква значението на тясната координация и на общите решения на европейско равнище, когато е целесъобразно, и е ангажиран с постигането на целите на политиката ни по единен начин. Съветът ще продължи да следи внимателно развоя в икономическата сфера и се ангажира с по-нататъшното укрепване на нашата координация с цел постигане на решителни и гъвкави ответни мерки на политиката.

19. Европейският съвет изтъква отново необходимостта от увеличаване на инвестициите в енергийна ефективност, подготвена за бъдещето енергийна инфраструктура, включително междусистемни връзки, съхранение и иновативни технологии за енергия от възобновяеми източници.
20. Европейският съвет приканва Комисията да ускори работата по структурната реформа на пазара на електроенергия, включително извършването на оценка на въздействието, и призовава за по-нататъшен напредък към пълноценен енергиен съюз, който обслужва двойната цел за европейски енергиен суверенитет и неутралност по отношение на климата.
21. Европейският съвет ще продължи да следи този въпрос.

IV. ВЪНШНИ ОТНОШЕНИЯ

22. Европейският съвет проведе стратегически дебат относно отношенията на Европейския съюз с Китай.
23. Той обсъди и подготовката за предстоящата юбилейна среща на върха ЕС – АСЕАН на 14 декември 2022 г. Срещата на върха ще бъде възможност за по-нататъшно задълбочаване на стратегическото партньорство на Европейския съюз с АСЕАН и за подчертаване на споделената ни привързаност към международното право и международно договорените норми и стандарти, както и за изтъкване на значението на общите интереси, които обвързват нашите два региона в дългогодишно партньорство.
24. Европейският съвет направи преглед на подготовката за Конференцията на ООН по изменението на климата в Шарм ел-Шейх (COP27) през 2022 г. и за 15-ата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (втора част) в Монреал. В контекста на все по-интензивни и чести екстремни метеорологични явления, включително горещи вълни, горски пожари и наводнения, както и безпрецедентна загуба на биологично разнообразие в целия свят, Европейският съвет подчерта неотложната необходимост от засилване на глобалния отговор на извънредната ситуация в областта на климата и на кризата с биологичното разнообразие. За да се запази постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C, Европейският съвет призовава всички страни, и по-специално големите икономики, своевременно да преразгледат и укрепят своя национално определен принос за 27-ата конференция на страните по РКООНИК. Освен това Европейският съвет призовава за приемането на амбициозна, всеобхватна и преобразяваща глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г. с цел спиране и обръщане на процеса на загуба на биологично разнообразие.
25. Европейският съвет осъжда неоправданото и неприемливо използване на сила от иранските власти срещу мирни демонстранти, по-специално срещу жени, и приветства ограничителните мерки на ЕС, приети на 17 октомври 2022 г. срещу извършителите на тези сериозни нарушения на правата на човека. Той призовава Иран незабавно да прекрати жестоките репресии срещу мирни демонстранти и да освободи задържаните, при пълно зачитане на техните граждански и политически права.